

Guayadequen luolat

Paikanpäällä koettua ja verkosta koottua - ole hyvä jos kiinnostaa! (se on tuskin virheetön?)

Alkuperäiskansojen asuinalue

Ingenion ja Agüimesin kuntien välissä sijaitseva Guayadequen rotko oli yksi Gran Canarian tiheimmin asutuista alueista ennen Espanjan valloitusta. Rotkosta on löydetty runsaasti asuin-, varasto- ja hautaluolia, jotka kertovat monipuolisesta ja pysyvästä asutuksesta. Pehmeään vulkaaniseen kiveen kaiverretut luolat olivat lämpötilaltaan tasaisia ja helposti laajennettavia, mikä teki niistä ihanteellisia asumiseen, ruoan säilyttämiseen ja vainajien hautaamiseen.

Luolia eri tarkoituksiin; asuin-, varasto-, hautaluola, jne ...

Arkeologinen merkitys

Guayadeque on yksi Kanariansaarten merkittävimmistä arkeologisista alueista. Sieltä on löydetty keramiikkaa, luuesineitä, kallioon hakattuja pyhäkköjä ja hautakammioita sekä poikkeuksellisen hyvin säilyneitä vainajia. Ruumiit eivät ole varsinaisia muumioita, vaan ne ovat säilyneet luolien tasaisen lämpötilan ansiosta. Rotko on luokiteltu luonnonmuistomerkiksi, mikä korostaa sen kulttuurista ja luonnontieteellistä arvoa.

Luola-asuminen vuosisatojen ajan

Espanjalaisten valloituksen jälkeen luolat jäivät edelleen käyttöön, ja osa niistä on asuttuja vielä nykyäänkin. Rotkossa toimii myös luolaravintoloita ja pieni luolakappeli, mikä tekee Guayadequesta harvinaisen paikan, jossa esihistoriallinen asumismuoto elää osana nykypäivää.

Silmiinpistävä ratkaisu, betonoitu ja maalattu julkisivu

Aluetta ja sen historiaa esittelevä näyttely

Rotkon keskellä sijaitseva Centro de Interpretación del Barranco de Guayadeque esittelee alueen historiaa, luontoa ja alkuperäiskulttuuria. Näyttelyissä kerrotaan muun muassa rotkon runsaasta endemisestä kasvistosta ja eläimistöstä sekä alkuperäisasukkaiden elämäntavoista.

Geologia ja maisema

Guayadequen rotko paljastaa kerrostumia 14 miljoonan vuoden ajalta. Se eroaa saaren eteläosan leveistä U-muotoisista rotkoista jyrkkänä, V-muotoisena laaksona, jonka

seinämät kohoavat jopa 1 200 metrin korkeuteen. Tämä vaikuttava maisema on; muovannut alueen asukkaiden elinkeinoja ja selviytymiskeinoja vuosituhansien ajan.

Luonto ja elinkeinojen sopeutuminen

Rotkon erilaiset vyöhykkeet ovat tarjonneet elinmahdollisuuksia sekä ihmisille että eläimille. Mehiläiset hyödyntävät aluetta siirtolaitumena, ja vesi on ollut keskeinen osa rotkon historiaa. Kastelukanavat ja veden jakaminen uudisasukkaiden kesken loivat perustan alueen maan- ja vedenomistukselle, joka periytyi sukupolvelta toiselle.

Guayadeque on asutuskokonaisuus

Guayadeque on yksi Gran Canarian suurimmista alkuperäiskansojen keskuksista ja ainutlaatuinen esihistoriallinen asutuskokonaisuus. Rotko on 11 kilometriä pitkä, jyrkkäreunainen ja vihreä, ja siellä on edelleen asuttuja luolia, ravintoloita ja kappeli. Alueella on runsaasti hautaluolia, pyhäkköjä ja hyvin säilyneitä vainajia.

Vierailu kannattaa aloittaa tulkintakeskuksesta, jatkaa luolaravintoloihin ja ajaa lopuksi rotkon läpi ylös näköalapaikoille. Ajoaika San Bartolomé de Tirajanasta on noin 35–45 minuuttia.

Kasvisto

Pensaikot ja kotoperäiset lajit

Guayadeque on poikkeuksellisen kaunis rotko, jonka rinteet tarjoavat suojan monipuoliselle alkuperäiselle kasvistolle. Alueella esiintyy runsaasti tuoksutyräkkiä sekä jonkin verran Kanariansaarten tyräkkiä. Karvas tyräkki kasvaa tietyissä ympäristöolosuhteissa. Rotkossa tavataan myös baloja, villioliivipuita ja useita kotoperäisiä lajeja, kuten Gran Canarian kallioruusu ja Kanariansaarten päivänkakkara. Lisäksi alueella kasvaa harvinaisia lajeja, kuten Guayadequen harja.

Termofiiliset metsät ja rinteiden kasvillisuus

Rinteillä ja siirtymävyöhykkeillä kasvaa termofiilisiä lajeja, kuten luonnonvaraisia oliivipuita ja Kanariansaarten katajia. Kallioseinämillä viihtyvät bejequesit, taginastet, saniaisit ja muut kuivien rinteiden kasvit. Veden äärellä kasvaa

Guanchiyhteisössä naisella oli merkittävä asema

Pitkä sauva joudutti liikkumista vuorenrinteillä

Luolastoja on modernisoitu myös ajanmukaisiksi tämän päivän tarpeisiin

kanariapajua, ja varjoisammilla alueilla esiintyy Monteverden tyypillisiä lajeja, kuten mocán, barbusano, madroño ja laakeripuu.

Eksoottiset lajit

Alueelle on vakiintunut myös eksoottisia kasveja, kuten agave ja viikunaopuntia, jota on aiemmin viljelty sekä väriaineen että syötävien hedelmien vuoksi.

Eläimistö

Matelijat ja sammakkoeläimet

Guayadequessa elää kolme Kanariansaarille kotoperäistä matelijalajia: Gran Canarian jättiläislisko, Gran Canarian skinkki ja Kanariansaarten gekko. Sammakkoeläimistä tavataan Iberian vesisammakkoa ja Välimeren puusammakkoa.

Nisäkkäät

Alueella esiintyy kani, joka on tuotu metsästystä varten. Se on nykyisin paikoin haitallinen, sillä se aiheuttaa kasviston kulumista ja maatalousvahinkoja.

Linnut

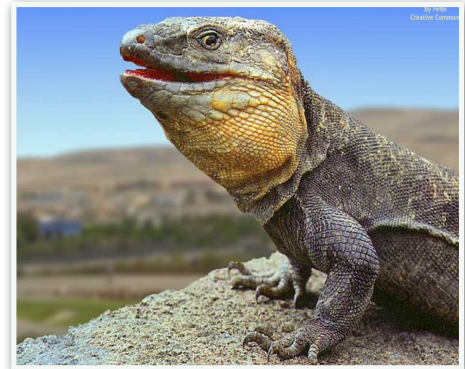
Linnut ovat rotkon runsaslukuisin selkärangaisryhmä. Harmaavuoka viihtyy kasteluojien ympäristössä. Jyrkät kalliot tarjoavat elinympäristön hiirihaukoille, tuulihaukoille ja pöllöille. Puustoisemmilla alueilla tavataan muun muassa kanarialintuja, tikkejä, sinitiaisia ja mustarastaita. Viime vuosina kaulunkyyhkyn kanta on kasvanut huomattavasti.

Tehty toiveella, että voisi palata paikanpäälle ja nähdä enemmän?

Tuomas

Agave on eksoottinen ja näkyvä kasvi vuorenrinteillä

Gran Canarian jättilisko

Paikka on lähellä; 32 km